

Motion till riksdagen 2006/07:So378

**av Désirée Pethrus Engström och Rosita
Runegrund (kd)**

Kvinnor och alkohol

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om forskning kring kvinnors missbruk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om information om alkoholens skadeverkningar på kvinnor.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att verka inom EU för en fortsatt restriktiv lagstiftning vad gäller alkohol.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om införselkvoter.¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en gemensam strategi och diskussion kring alkoholskatten bland EU:s medlemsländer.¹

¹ Yrkandena 4 och 5 hänvisade till SkU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Alkoholens skadeverkningar är ett av Sveriges största sociala och medicinska problem.

Alkoholsituationen i vårt land försämras för varje år. Alkoholkonsumtionen har ökat med cirka 25 procent de senaste tio åren. Konsumtionen i Sverige är nu på en nivå i paritet med slutet av 1800-talet då nykterhetsrörelsen startade med anledning av de stora samhällsproblem som kom i alkoholfödets kölvatten. En grupp som tidigare har varit förskonad från hög alkoholkonsumtion är kvinnor. Kvinnor har skött hem och barn och inte kommit i kontakt med alkohol i den omfattning som män gjort. Idag ser vi helt nya mönster. Kvinnor har tagit efter männens alkoholkonsumtionsmönster, och därmed ser vi nu alltmer av alkoholens negativa inverkan på kvinnors liv och hälsa.

Idag står kvinnor för cirka 30 procent av den totala konsumtionen. Den mest dramatiska ökningen av alkoholkonsumtionen, hela 150 procent, står kvinnor i åldern 50 till 75 år för. Vi behöver därför mer forskning om äldre kvinnors alkoholmissbruk. Det visar att vi inte enbart kan arbeta inom skolans ram med upplysning och information för att förändra attityder och värderingar på alkoholens område. Vi måste även satsa på folkhälsoupplysning mer generellt, och gärna då riktat till kvinnor i yrkesverksam ålder.

Kvinnor klarar alkohol sämre än män rent fysiologiskt. Mäns missbruk beror i hög grad på stress, bristande status, konkurrens på jobbet och arbetslöshet. Kvinnors missbruk beror i högre grad på händelser i privatlivet. Enligt en undersökning på Göteborgs universitet talar mycket för att en dålig relation, täta bråk om praktiska saker, sårande behandling och brist på uppskattning, kan utlösa ett drickande hos kvinnor som en flykt undan problem.

Anmärkningsvärd är den kraftigt ökade alkoholkonsumtionen bland riktigt unga flickor, där fler flickor än pojkar i årskurs nio räknas som alkoholkonsumenter.

Unga kvinnor skjuter upp barnafödandet idag, och därmed ökar riskerna för att hinna starta en alkoholkarriär, innan denna period inträder i livet. Därför är det viktigt att vi ökar det förebyggande arbetet för att minska alkoholkonsumtionen hos kvinnor och att gravida kvinnors situation uppmärksammas så att man tidigt kan upptäcka missbruk och sätta in åtgärder för att hjälpa kvinnan och barnet.

Vid sidan av det folkhälsoproblem som alkoholen ger upphov till, finns även en tydlig koppling mellan alkoholmissbruk och kvinnors utsatthet för våld. Kvinnor som är alkoholpåverkade råkar ofta ut för våld eller övergrepp och ses som ett villebråd. Män som dricker får istället ofta använda sitt tillstånd som berusad som en ursäkt för våld och övergrepp. Detta i sig är mycket ojämnt.

Vi måste nu agera med krafttag för att stoppa alkoholens skrämmande konsekvenser för folkhälsan och våldsutvecklingen. För att vända trenden måste vi jobba på flera olika fronter. Det handlar dels om ett bredare förebyggande arbete med bättre information till ungdomar och föräldrar, dels om att skattesänkningar på alkohol inte bör genomföras.

Fel! Okänt namn på

En viktig långsiktig åtgärd är också att minska införselkvoterna på alkohol. Flera EU-länder börjar nu vakna upp och inse att åtgärder krävs för att minska alkoholkonsumtionen. EG-kommissionens alkoholstrategi som nyligen kom från EU:s hälsokommissionär Markos Kyprianou, och som var den första gemensamma alkoholstrategin inom EU, visar på nödvändigheten av att vi tar den ökande alkoholkonsumtionen på allvar. Det är nu hög tid att vi på allvar tar till oss det senaste inom alkoholforskningen, som visar på både sociala och ekonomiska motiv för att reglera alkoholutbudet och att driva på med långsiktiga åtgärder. Det är också viktigt att EU hittar en gemensam linje så att det inte lönar sig att åka över landgränser för att få billigare sprit.

Samhällets nota för den svenska alkoholkonsumtionen är forskarna oense om, men mellan 20 och 160 miljarder kronor anges som samhällskostnader med anledning av alkoholkonsumtionen i landet. Det är således stora ekonomiska vinster att nå genom att på bred front arbeta med drogförebyggande arbete.

Stockholm den 31 oktober 2006

Désirée Pethrus Engström (kd)

Rosita Runegrund (kd)